

маньнях — своеасаблівых перакладах механічных, прыродных гукаў, галасоў звяроў і птушак на мову людзей: «У карчме **былі**, віно **пілі**, **быў баль**, **быў баль**» (імітацыя звону), «**Шукай дошчак**, бо ўмрэш» (шыпенне змяі). А. звычайна спалучаецца з *асанансам*.

Літ.: Гілевіч Н.С. Пазьтыка беларускай народнай лірыкі. Мн., 1975. С. 207—211.

У. А. Васілевіч.

АПІТАРАЦЫЯ (ад лац. *ad* да, пры + *lit-* тэга літара), гукапісны прыём, заснаваны на паўтарэнні аднолькавых ці блізкіх зычных гукаў унутры радкоў (пераважна ў песенных строфах). Стварае адметны фанетычны эфект, надае твору сэнсавую выразнасць. У вуснай нар. творчасці пэўныя гукі выкарыстоўваюцца ў залежнасці ад характару зместу, асабліва пры паказе той ці іншай працы. Так, малюнак ворыва суправаджаецца вар'іраваннем гукі **р**:

Запрагу я валы **крутарогі**
Ды прыеду **араць край дарогі**,
Ды паару я поля **шырокага**.

У паказе жніва дэманструецца А. шыпячых, што выклікае гукавое падабенства з шамаценнем каласоў: «**Жнейкі жыта зажыналі**». Паўтарэнне цэлых складоў у тэксце вясельнай каравайнай песні стварае імітацыю гукаў, што ўзнікаюць пры замешванні цеста:

Каравай **замясіла**
Ды ўпала я ў **дзела**,
Цела маё спацела,
Гарэлачкі **захацела**.

Ужыванне свісцячых можа стварыць дасканалы фанетычны малюнак птушынага лёту:

Сізыя галубы **саяталіся**,
Ясныя сакалы **сабіраліся**,
Сізыя галубы **з-пад стрэшанькі**,
Ясныя сакалы **з-пад сонейка**.

Плаўнасці нацэву ў *калыханках* садзейнічае паслядоўная прысутнасць гукі **л**:

Люлі-люлі-люленькі,
Прыляцелі гуленькі,
Селі яны ў люленькі.

Абавязковай з'яўляецца наяўнасць А. ў *скорагаворках*: «Дзяды і дзядзькі на дзядзінцы дзялілі дзялянкі», «Палукашак выпалукашыкаваўся, перавыпалукашыкаваўся», «Тры дрывасекі, тры дрываколы на трох дварах дровы колюць». Сустракаюцца А. і ў гукаперай-